

ВПЛИВ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ НА СУСПІЛЬНИЙ ДОБРОБУТ НАСЕЛЕННЯ КРАЇНИ

Бригадир В. О.

к.е.н., старший викладач кафедри міжнародних економічних відносин,
Тернопільський національний економічний університет

Стрімка комп'ютеризація, інформатизація суспільного життя, що розпочалися з настанням постіндустріальної економіки, зростання значущості інформаційних технологій сприяли появі нового типу економіки – інформаційної, яка сформувалася в самостійну концепцію на межі ХХ–ХХІ ст. та стала однією зі складових такого широкого поняття, як інноваційна економіка.

У 2001 р. П. Холл визначив інноваційну економіку як одну із найбільш важливих змін на рубежі століть – доволі швидке розповсюдження явища, яке отримало назву «нова економіка» [3]. Проте надамо перевагу назві «інноваційна економіка», оскільки основою економічного зростання через створення нового багатства є швидке розповсюдження змін через інновації. Інноваційна економіка розвивається за допомогою поєднання фінансового капіталу і, за назвою шведського теоретика Л. Едвінсона, «інтелектуального капіталу» як постійно зростаючого ресурсу знань, які є основою створення нового багатства [2].

Значення інновацій складно переоцінити для економічного зростання та відповідно для підвищення суспільного добробуту. Провідні політики та науковці акцентують увагу на необхідності пришвидшення інновацій для створення більш конкурентоспроможних економік і процвітання. Інноваційний розвиток впливає на всі складові добробуту; інновації в медико-біологічній галузі перешкоджають поширенню хвороб та сприяють покращенню здоров'я населення; інновації в галузі телекомунікації та поширення інформації дають підвищити рівень освіченості, забезпечують доступ до передових освітніх програм, ведуть до створення нових ринків і зростання ефективності та продуктивності праці. Як зазначив лауреат Нобелівської премії П. Кругман, «... від продуктивності залежить не все, але в довгостроковій перспективі дуже багато» [4, с. 12].

Інноваційний розвиток економіки сприяв розповсюдженню нової моделі людини «*homocreativus*». І сьогодні конфлікт вищого та нижчого класів принципово відрізняється від минулих типів соціального протистояння. Як зауважує В. Іноземцев, «...інтелектуальне розшарування, яке досягло безпрецедентних масштабів, є основою всякого іншого

соціального розшарування» [1, с. 20]. І сьогодні перехід людини до вищого класу (новий клас, технократи, мерітократи) залежить певною мірою від неї самої, від її знань та від рівня доступу та володіння інформаційними технологіями.

Феномен залежності успіху людини від її відношення до комп'ютерної та телекомунікаційної революції отримав назву «digital divide», з яким власне і пов'язана проблема «цифрової нерівності». Суть даної проблеми полягає в тому, що можливості, які надаються цифровими технологіями є величезними, однак користуватися ними для досягнення своїх цілей, економічного та соціального характеру, здатна лише невелика кількість населення світу.

Таким чином «цифрова нерівність» є одним із найвагоміших факторів впливу не лише на рівень зростання «прірви» між багатим та бідним населенням країни, але й на зниження рівня суспільного добробуту.

Список використаних джерел:

1. Иноземцев В. Л. Социальное неравенство как проблема становления постэкономического общества. Политические исследования. 1999. № 5. С. 20.

2. Исаенко Ю. Ретроспективный анализ становления и развития системы интеллектуального капитала. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/retrospektivnyy-analiz-stanovleniya-i-razvitiya-sistemy-intellektualnogo-kapitala>.

3. Hall P. Innovation, Economics&Evolution. HarvesterWheatsheaf, New York, 1994. 448 p.

4. Krugman P. R., Obstfeld M. International Economics: Theory and Policy. 1988; 8-изд.: Prentice Hall, 2008. 712 p.